

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. IV. Obiectiones solvuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

§. III.

Plura dogmata Augustiniana contraria scientiæ mediæ.

7. Tandem conclusio nostra probatur diversis dogmatibus D. Augustini scientiæ mediæ oppositis. Et primò Augustiniana efficacia gratiæ est ipsi intrinseca, per quam DEUS, ut volumus, sine nobis operatur, (prout suo loco dicitur) & per quam primitus duritia cordis aufertur: sed hanc efficaciam destruit scientiæ mediæ, quippe per quam gratiæ de se indifferens tantum sortitur efficaciam ex consensu voluntatis prævisio in scientiæ mediæ, ergo est contraria doctrinæ D. Augustini de gratiæ.
8. Unde secundò D. Augustinus primam rationem electionis & discretionis non tantum respectu gloriæ, sed cujuscunque operis boni ultimato refert in solam DEI voluntatem ex illo Apostoli Rom. 8. *Non est volentis, neque currentis, sed miserantis DEI*, ideòque ep. 107. ad Vital. illum, inquit, *nostris orationibus contradicere, qui dicit nos efficere, ut operatio DEI nihil possit in nobis*. Atqui in principiis scientiæ mediæ ultimata ratio discretionis est actualis libertas & consensus arbitrii: nam ante omne decretum in scientiæ mediæ sub conditione gratiæ in istis circumstantiis conferendæ videretur iste potius eidem gratiæ cooperaturus, quam alius in iisdem circumstantiis positus, idque ex propriæ voluntatis libera determinatione: adeoque libera creatæ voluntatis determinatio est ratio unum ab altero secedendi.
9. Unde tertio efficaciam & certitudinem divinæ prædestinationis electivæ ad gloriam Augustinus refert in omnipotentissimam eminentiam divinæ voluntatis, quia, inquit de corrept. & grat. c. 14. *DEO volenti salvam facere nullum hominis resistit arbitrium: sic enim velle & nolle in volentis & nolentis est potestate, ut divinam voluntatem non impediatur, nec superet potestatem*. Sed in principiis scientiæ mediæ certitudo & efficacia prædestinationis radicatur in ipso libero hominis consensu conditionatè prævisio; ejusque suppositio antecedit omnem divinæ voluntatis determinationem.
10. Quartò. Juxta eundem D. Augustinum l. primùm citato c. 14. *magis habet DEUS in potestate sua voluntates hominum, quam ipsi suas*. contrarium est in scientiæ mediæ, per quam nihil potest DEI voluntas efficaciter operari circa hominem, nisi in quantum prævidit ipsum sub tali adjutorio gratiæ & circumstantiis non operaturum, adeo ut non possit facere ullo suæ voluntatis decreto, ut in iisdem circumstantiis positus operetur: sicque prædestinans DEI voluntas potius ab ipsa voluntate humana, quam voluntas humana à DEI voluntate dependet: sicuti Prælati non haberet magis in sua potestate voluntatem subditi, quam ipse suam, si nihil efficaciter posset circa illum disponere, nisi prius explorato ipsius nutu, sive absoluto sive conditionato.
11. Quintò. In scientiæ mediæ potest creatus diffensus conditionatè prævisus impedire divinam voluntatem, ne possit efficaciter imperare consensum: sed hoc repugnat doctrinæ D. Augustini, qui Enchiridii c. 95. dicit, *voluntatem omnipotentis à voluntate hominis impediri non posse*, & c. 96.

inquit: *neque enim veraciter ob aliud vocatur omnipotens, nisi quia, quicquid vult, potest, nec voluntate ejusquam creaturæ voluntatis omnipotentis impeditur effectus*.

Sextò. Juxta S. P. ratio omnis futurationis est voluntas DEI. *non enim futuram est aliquid, nisi quod voluntas DEI habet, ut futurum sit*, loquitur l. cit. contra Faustum: oppositum dicit scientiæ mediæ.

Septimò. D. Augustinus bene concordavit liberum arbitrium cum prædestinatione sine subditio scientiæ mediæ: ad quem tamen finem RR. hanc scientiam unicè judicant necessariam. Antec. quoad primam partem est certum, quia in hunc finem scripsit libros de prædestinatione & bono persev. ejusque sententiam secuta est Ecclesia, ut Hormisdas Papa testatur in epistola ad Possessorem, & Jo. Papa II. in epistola ad Albinum Senatorem. quo ad secundam partem est ipsius Molina in sua concordia præter loca infra citata obiectis: *Neque verò dubio, quin ab Augustino & ceteris PP. unanimi consensu approbata fuisset hæc doctrina de prædestinatione sententia, modòque conciliandi libertatem arbitrii cum divina gratia, si eis proposita fuisset*, & certò nec unum locum proferre possunt Adversarii, in quo D. Augustinus meminerit scientiæ mediæ, cum de liberi arbitrii concordia tractat.

Octavò. D. Augustinus approbat decreta DEI intrinsecè efficaciam ex DEI omnipotentia, & non ex præscientia suam efficaciam (prout Semipelagiani volebant) habentia: hæc evertit scientiæ mediæ.

Nonò. Argumenta, quæ nobis Adversarii obijciunt, sunt illa ipsa, quæ Semipelagiani in epistola D. Prosperi & alibi objiciebant D. Augustino, nempe de Tyriis & Sydoniis, de fatali jugo necessitatis, de frustaneis correptionibus, &c. neque habuissent Semipelagiani, quod ipsi objicerent, si hanc scientiam mediæ scætatis fuisset, utpote libertati, quam ipsi lædi querebantur, undequeque favorabilem: ergo tantum abest, quòd doctrina scientiæ mediæ sit D. Augustini, ut mentis sit dicendum cum Rateo l. p. disp. 8. ne veltigium quidem scientiæ mediæ in doctrina D. Augustini, sed omnia potius contraria reperiri.

§. IV.

Objectiones Solvuntur.

Objic. primò. D. Augustinus de bono per. lever. c. 14. investigans, cur Tyrii creditissent, si apud ipsos eadem signa fuissent facta, que facta sunt apud Judæos, assignat conditionem ex parte eorum, qui credituri fuissent; nempe dispositionem proprii ingenii. *Ex quo, inquit, apparet, habere quosdam in ipso ingenio divinum naturaliter munus intelligentiæ, quo moveantur ad fidem, si congrua suis mentibus vel audiant verba, vel signa conspiciant*: ergo, infert Amicus, independenter à divino decreto, ex conditione ingenii & naturalis intelligentiæ prævisio fuit congruitas vocationis Tyriorum sub hypothetici signorum & miraculorum.

Responde

Respondeo primò. Si quid hoc Amici argumentum probaret, nimis probaret: nempe quòd in ipso naturali lumine ingenii & intelligentie esset initium vocationis & fidei, qui est error Pelagii, non tantum à D. Augustino impugnatus, sed ex ipsius doctrina & verbis ab Ecclesia damnatus.

Resp. secundò. Ex contextu patere, D. Augustinum ibidem non loqui de congruitate proxima, per quam gratia vocationis fiat efficax, qualem in sua scientia media fingunt Adversarii, sed de congruitate remota, per quam externa vocatio per signa & miracula, (de quibus ibi sermo) propter ingenii & naturalis acuminis perspicacitatem in uno facilius generat prudentiale iudicium credibilitatis, quam in alio, ipsam verò fidei dationem, seu internam vocationem, quæ est gratia efficax, nullatenus reduci vel in ingenii vel voluntatis attemperationem: *vocatio*, inquit, l. 1. ad Simplic. q. 2. *ista est effectrix bonæ voluntatis, ut omnis eam vocatus sequatur. Non precedit bonæ voluntatis (quæ tamen præcederet in scientia media) vocationem, sed vocatio bonam voluntatem, propterea vocanti DEO rectè tribuitur, quòd bene volumus, nobis verò tribui non potest, quòd vocamur.*

17. Obiic. secundò. Ex citato loco ad Simplic. ubi dicit: *cujus DEVS miseretur, sic enim vocat, quomodo sit ei congruere, ut vocantem non respiciat.* Item: *quomodo multi uno modo vocati sunt; tamen quia non omnes uno modo affecti sunt, illi solùm sequuntur vocationem, qui ei capienda repertantur idonei.* Ergo agnoscit D. August. ante efficacem DEI vocationem præcedere scientiam, per quam DEUS cognoscit, sub conditione talis vocationis pluribus equaliter præstandæ, ab hoc potius quam ab alio vocationem non esse respiciendam, quæ proinde scientiâ suppositâ, si DEUS decernat dare talem vocationem congruam & ex præscito consensu efficacem, DEUS misereri dicitur.

Resp. nihil ibidem à S. Patre dici de aliqua scientia vel futuritione consensu omni decreto præsupposita, sed loqui præcipuè de vocatione externa per prædicationem, miracula, pœnas, flagella, quorum metu, vel inflictione multos DEUS excitat ad correctionem: quæ non est ipsa gratia efficax immediatè conjuncta cum operatione, fide, penitentia, &c. gratiam verò efficacem, quam vix ullibi appellat congruam, ipsamet eodem loco in verbis primùm citatis appellat effectricem bonæ voluntatis, nec proinde in voluntatis consensu per scientiam mediam prævisò fundatam. *Cam enim*, inquit ibidem, *nos ea delectamur, quibus proficiamus ad DEUM; inspiratur*

hoc, & præbetur gratiâ DEI, non nutu nostro, quia ut sit nutus, ille tribuit, ille largitur. Unde tamen gratiam & vocationem internam intelligeret & vocaret congruam, non tamen dicere congruam propter attemperationem ipsius ad consensum futurum conditionatè prævolum, sed potius congruam & aptam congruitate & aptitudine causata per ipsam gratiam, quatenus nempe *DEVS pacis* (ut loquitur Apostolus Heb. 13.) *apert nos in omni bono. & ipsa gratia hoc omni genere medendi atque auxiliandi agit, ut in eo, quem vocat, primam sibi recepericem & famulam donorum suorum præparet voluntatem*, inquit D. Prop. de vocat. gent. l. 1. c. 27.

Obiic. tertio. ex c. 10. de prædest. SS. ubi dicit 18. D. Augustinus prædestinationem sine præscientia esse non posse; bene autem præscientiam sine prædestinatione, hæc autem præscientia, inquit, non esset alia, quam conditionata & media. ergo D. Augustinus scientiam mediam agnoscit. Respondeo, ibidem D. August. prædestinationem accipere pro decreto positivo: nempe præscientia peccatorum, de quibus loquitur: *prescire autem*, inquit, *potens est, etiam quæ ipse non facit; sicut quæcumque peccata.* Tantum verò abest, S. Patrem ibidem loqui de præscientia conditionata & omni decreto præsupposita, ut in illo ipso textu manifestè eandem destruat, verbis pridem adductis: *prædestinatione quippe DEVS ea præscit, quæ fuerat ipse facturus.*

Obiic. quarto. ex l. 2. d. Civit. c. 6. ubi causam inquitens, cur è duobus æqualiter affectis, & æqualiter ex corporeæ pulchritudinis aspectu tentatis unus consentiat, alter in voluntate pudica stabilis perseveret? Respondet aliam causam non apparere, quam quòd alter à castitate voluerit deficere, alter noluerit: ergo, inquit Ananias, secundum D. August. gratia ex aliqua parte efficaciam accipit à voluntatis creatæ consensu.

Resp. negando consequentiam; quia ibidem propositum S. Patris est, ostendere, quòd proxima causa malitiæ & peccati sit voluntas, non ut natura est (prout contendebant hæretici) sed ut est defectuosa, & ut est ex nihilo. Unde subdit: *Invenier voluntatem malam non ex eo incipere, quia natura est, sed ex eo, quòd de nihilo natura facta est.* In illo autem, qui perseverat, jam non voluntatem prævisam, sed efficaciam gratiæ & divini electionis pro ultimata ratione discretionis agnoscit: quia nimirum *aliis preparatur, aliis non preparatur voluntas à Domino, quamvis illi, quia voluerunt, crediderunt; & illi, quia noluerunt, non crediderunt.* inquit de prædest. SS. c. 1.

ARTICULUS IV.

An scientia media conveniat cum doctrina D. Thomæ?

SUMMARI A.

1. Conglobata sententia Angelici Doct. quibus scientia media contradicit.
2. Quo sensu S. D. admittat usum gratiæ præscitum movere ad conferendam gratiam.
3. Quomodo apud S. D. prædestinatio præsupponat præscientiam futurorum?
4. Quomodo præscientia excedat prædestinationem etiam in bonis?
5. Nulla utilitas scientiæ mediæ.
6. An scientia conditionatorum pertineat ad scientiam visionis.

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. I.

T 2

§. I. Ne-